

עלינו

עליון קבוץ סעד

בע"ה ז' בתשרי תשפ"ד | פרשת האזינו – שבת שובה | 22.09.23 | גליון מס' 3313

אומרים ישראל לפני הקדוש ברוך הוא :
 ריבונו של עולם, אם עושים אנו תשובה מי מעיד עלינו?
 אמר להם : אני מעיד עליכם.
 שנאמר : שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה' אֶ-לֶהֱיָךְ (הושע יד, ב')
 עַד ה' אֵלֹקֶיךָ.
 (פסיקתא דרב כהנא)

פרשת שבוע: דביר הולצמן

ימי החול		שבת פרשת האזינו	
05:43←05:39	זמן תפילין /טלית	18:18	הדלקת נרות
06:00	שחרית א'	18:25	14:00 מנחה
06:45	שחרית ב' (בביה"כ)		שיעור הלכה אקטואלית
08:00	שחרית ג' (בביה"ס, ימים א-ה)	06:45	שחרית א'
09:32←09:32	סוף זמן ק"ש	08:30	שחרית ב'
18:20	מנחה וערבית	08:00	שחרית ע"מ
18:29←18:37	שקיעה	17:10	13:30 מנחה
20:10	ערבית	16:45	לימוד הורים וילדים
21:00	ערבית (בשקד ג')	14:00	מנחה (בבית שנון)
		17:00	מנחה ע"מ
		17:30	דרשת שבת שובה
		19:12	צאת השבת

אחות תורנית: דורית רידר. נייד 3934505, קווי מקוצר 8080.

רפובליקה של אזרחים חופשיים ועוים
(מתוך שיצוריו של הרב זקס ליום הכיפורים)

...הנאום הבא, שעובדתי ממחזהו של ש' אנסקי "הדיבוק", מבטא להפליא את המהפכה שחוללה יהדות חז"ל. בשעה מסוימת, ביום מסוים בשנה, נפגשות יחדיו ארבע הקדושות העליונות. ביום הכיפורים, היום הקדוש בשנה, נכנס האדם הקדוש ביותר, הכוהן הגדול, אל המקום הקדוש ביותר, קודש הקודשים בירושלים, ושם מבטא את הקדושה שבמילים, את השם המפורש. כיום, כשאין מקדש, כל מקום שאדם נושא בו את עיניו לשמיים נעשה קודש קודשים. כל אדם שנברא בצלם אלוהים הוא כוהן גדול. כל יום בחייו של אדם הוא יום הכיפורים, וכל מילה שהוא אומר ממעמקי ליבו היא שם ה'. בהר סיני, בימי משה, אלוהים הזמין את בני ישראל להיות לו "ממלכת כוהנים וגוי קדוש". כולם יהיו כוהנים. האומה כמכלול תהיה קדושה. תחת ריבונות האל תתקיים רפובליקה של אזרחים חופשיים ושווים שהמלכד אותם איננו ההיררכיה של הכוח אלא חיבור מוסרי של ברית. זה לא קרה – לפחות לא כפשוטו. לכל אורך תקופת המקרא התקיימו היררכיות. היו מלכים, נביאים וכוהנים. אך האידיאלים הללו, ששבו והועלו על נס, לא מתו. הם היו טמונים כזרעים בקרקע צחיחה המחכים לגשם. דווקא ברגע האפל ביותר בתולדות האומה (לאחר חורבן בית שני, הערת העורכת) התגשם משהו מעין החזון הזה. המלוכה, הכהונה והנבואה חדלו וירשו אותם מוסדות שיוויוניים יותר. **התפילה החליפה את הקורבן, בית הכנסת מילא את מקומו של בית המקדש. התשובה באה במקום עבודת הכוהן הגדול.** היהדות, לא עוד דת של ארץ ומדינה, מלך וצבא, היתה לאמונה הבנויה סביב בתים, בתי ספר וקהילות. למשך אלף ושמונה מאות שנה של אין-מדינה, עם ישראל היה אומה המלוכדת לא ביחסי כוח אלא במחויבות משותפת לברית. העם היהודי, לא עוד אומה ריבונית, היה לעם גלובלי. **מנקודה זו ואילך, כל יהודי היה מלך בהליכותיו ונביא בלימודו וכוהן בתפילתו, ובתפילת יום הכיפורים לא כל שכן.** ...זהות זו הצמיחה שיאים של למדנות ושל חסד שרוממו את חייהם של רבים והאירו אותם באש פנימית של אהבה וכיסופים ותשוקת אל. מן היגונות היא הפיקה ניגונים, מן הפצע הוציאה פיוט, ואת יום הכיפורים היא הפכה מיום שאדם אחד מכפר בו בעד כולם – ליום של כפרת כולם בעד כולם, מתוך ברית של סולידריות אנושית שנוכחותה של האל מוחשת בה בלא מתווכים.

הרב יונתן זקס, מוצרים לשיחה: קריאות חדשות בחז"ל ישראל (2019), עמ' 55-56.

תשובות:

1. סתרישף. 2. אפרוח. 3. ווימבלדון. 4. אשכול נבו. 5. ערב הסעודית. 6. חברון. 7. ישעיהו (א, ב). 8. רחל. 9. חץ. 10. דגים, דו חיים, עופות, ויונקים.

תשובה לשאלת אקטואליה: מטוס חמקן מדגם F-35. (המטוס אותר לאחר שהתרסק בשטח כפרי במחוז וויליאמסבורג, דרום קרוליינה).

אלופים בדפדופים – פרשת האזינו

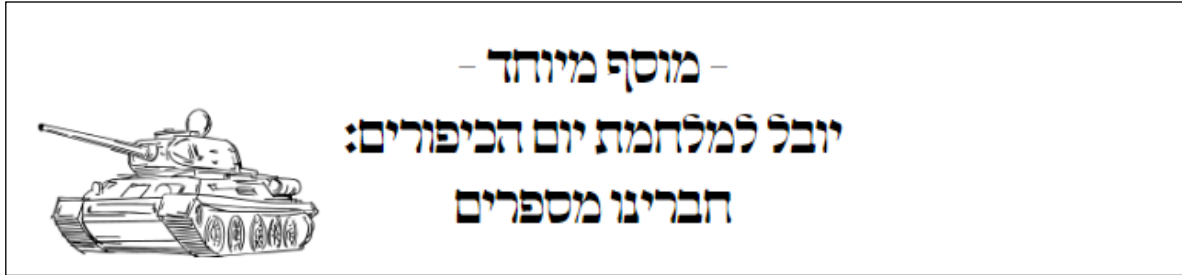
לפני שנשאל את השאלות נחלק לכל המשתתפים ספרי תנ"ך. השאלות כולן יוצאות מפרשת השבוע ויוצרות חיבורים עם מקומות אחרים בתנ"ך. מה שצריך הוא להקשיב, לדפדף, לענות ולעמוד על הקשר בין שני המקורות. המוצאים משמעות מעניינת לחיבורים מוזמנים לשתף אותי.

1. על מי נאמר בפרשה (פרק לב פסוק ה) "דוֹר עֲקֹשׁ וּפְתִלְתֵּל", ומי אמר בספר שמואל ב (פרק כב, כז) "וְעַם עֲקֹשׁ תִּתְפַּל"?
 2. "יַעֲקֹב חֶבֶל נִחְלָתוֹ" (פרק לב פסוק ט) – מה פירוש המילה "חֶבֶל" בפסוק? ראו יהושע פרק יז, יד.
 3. מי שמר על מי בפרשה (פרק לב פסוק י) "פְּאִישׁוֹן עֵינָיו", ועל מה יש לשמור בספר משלי (פרק ז, ב) "פְּאִישׁוֹן עֵינָיֶיךָ"?
 4. מי נמשל בפרשה (פרק לב פסוק יא) לְנֶשֶׁר, על מי נאמר בפרשת כי תבוא (דברים כח, מט) "פְּאִשָּׁר יִדְאָה הַנֶּשֶׁר", ועל מי נאמר בספר שמואל ב (פרק א, כג) "מִנְשָׁרִים קְלוּ"?
 5. מאיפה בפרשה (פרק לב פסוק יג) יוצא הַדְּבִשׁ, ומאיפה בספר תהילים (פרק פא, יז) יוצא הַדְּבִשׁ?
 6. "וַיִּשְׁמַן יִשְׂרָאֵל וַיִּבְעֵט" (פרק לב פסוק טו) – מיהו "יִשְׂרָאֵל"? ראו ישעיהו פרק מד, ב.
 7. בפרשה (פרק לב פסוק יז) מסופר על חטאם של ישראל "וַיִּזְבְּחוּ לִשְׂדֵיִם", אבל לא מסופר מה זבחו. ראו בספר תהילים (פרק קו, לו) "וַיִּזְבְּחוּ אֶת-... לִשְׂדֵיִם" את השלמת הסיפור.
 8. על מי כועס הקב"ה בפרשה (פרק לב פסוק כב) "כִּי אֵשׁ קָדְחָהּ בְּאִפִּי וַתִּיקַד עַד שְׂאוֹל תַּחְתִּית", ועל מי מנבא ירמיהו (פרק טו, יד) "כִּי אֵשׁ קָדְחָהּ בְּאִפִּי עֲלֵיכֶם תּוֹקֵד"?
 9. מיהם בפרשה (פרק לב פסוק לו) "עֲצוֹר וְעֲזוֹב", ומיהם בספר מלכים א (פרק יד, י) "עֲצוֹר וְעֲזוֹב"? ראו ברש"י על הפסוק בפרשה.
 10. לפי האמור בפרשה (פרק לב פסוק לב) "מִגֶּפֶן סִדִּים גִּפְנִים וּמִשְׂדֵּמֹת עֲמֶרָה" – מה גדל בסדום ועמורה? הסבירו מדוע על פי הכתוב בפרשת ניצבים (דברים כט, כב).

הרב ארי סט

חברות יקרות,
 השבת, שבת "שובה", פרי "האזינו", ח' תשרי תשפ"ד, 23.9.23
 (שבת שבין ראש השנה ליום כיפור)
תתקיים תפילת נשים במועדונית
 שיר הכבוד, קריאת תורה, הפטרה ומוסף
 בשעה 09:15!
 נערות, חברות ואורחות - כולכן מוזמנות!
 שנה טובה! שנת בריאות! שנת חברות!
 גמר חתימה טובה!

מלחמת יום הכיפורים 1973

המלחמה תפסה אותי בשעה 14.30. הייתי קצין צעיר בבסיס החינוך שבעמק דותן כאשר מפקד המחנה העיר אותנו מהשינה בין מוסף למנחה של יום כיפור. ההוראה הייתה ללכת לאכול, לקחת חגור נשק וכפלי"ד (כובע פלדה) ולנסוע למחנה 80, שהיה בסיס האם שלנו. למחרת חזרנו לבסיס שבדודן כדי לפזר את הטירוניס שלנו לבסיסי תובלה. לאחר שכל גדוד נח"ל 908 ירד לסיני, ירדתי גם אני לשם. עוד הספקתי לבקר את רחל בראש צורים, ביקור קצר וחטוף של מספר שעות, שמילא אותי בעיקר בגעגועים ובדאגה שנמשכו איתי לאורך כל המלחמה. האוטובוס לרפידיס עצר בסוכה של סעד לדקות ספורות בלבד. לא היה לי זמן אפילו לגשת לבקר את ההורים, לכן רק מסרתי להם ד"ש וירדתי הלאה עם תחושת החמצה.

ברפידיס צורפתי לכוח קטן של חיל הקשר, שהורכב ממהנדסי אלקטרוניקה, חבלנים ומכונאי רכב. עברתי עם הכוח את התעלה. חיפשנו ציוד ל"א (לחימה אלקטרונית) על פי נקודות ציון שקיבלנו בקשר. אני ולוחם נוסף עסקנו בניווט וטיהור היעדים מיד לאחר הכוחות הלוחמים ובאבטחה. יצאנו למשימה עם שני כלי רכב, חזרנו לאחר שבועיים עם חמישה... מהם שלושה גיפים עם ציוד קשר סובייטי. לאחר סיום המשימה עברתי לפאיד וחזרתי לגדוד 908 כדי להחליף מ"מ שנפצע. מאותו הרגע ועד שעלינו לארץ אחרי ארבעה חודשים, עסקנו באיסוף שבויים שהסתתרו בין הפלחים לאורך תעלת המים המתוקים. טיהרנו מתחמים של הצבא המצרי והעמסנו תחמושת ומזון של הארמיה השלישית. במהלך הלחימה ראיתי גופות רבות של חיילים מצרים שהיו פזורות בשטח ועדיין לא נקברו. תמונות וריחות אלו נשארו איתי זמן רב.

תחושות המלחמה מתחלקות עבורי לשתי תקופות: התקופה בה הייתי בחזית מעבר לתעלה והתקופה שלאחר שובי לארץ.

במלחמה ראיתי וגם שמעתי על בלגן מאורגן בצה"ל. המשבר היה גדול כל כך שלכל אלוף פיקוד מינו אלוף נוסף שהיה באותו תפקיד לפני כן. לאורך הכבישים בסיני היו כלי רכב פגועים של צה"ל, ובצד המצרי היו בעיקר כלי שלל בהם השתמש צה"ל במלחמה ולאחריה. התקשורת הייתה איטית ומוגבלת. חילקו לחיילים גלויות כדי לכתוב הביתה, שלא ידאגו בבית. טלפון היה רק בפאיד והוא פעל בצורה מוגבלת מאד. בסעד לא היו טלפונים בבתי כן שלא חשבתי להתקשר כלל. בראייה לאחור אני מבין שלא התפניתי לחשוב על הנעשה בעורף. הצבא ואני ליקקנו את הפצעים. רכבת אווירית נשלחה לישראל מארה"ב, וצה"ל השתמש בכל השלל המצרי כך שלאט לאט השתפר המצב בחזית.

אחרי השיבה פגשתי לראשונה את הקבורה הכפולה. בזמן המלחמה קברו בבתי קברות זמניים, ורק אחרי המלחמה ערכו לוויית מסודרות. האירוע כולו היה קשה וכבד לי ולעם כולו. הפניקה שתקפה את המנהיגים בזמן המלחמה, התנערות הגנרלים מאחריות, והמחאה הגדולה, כל אלו ניהלו את סדר היום ביום שאחרי. בזמנו לא ידעו לטפל בפגועי נפש ובשבויים שחזרו לאחר כמה חודשים. כתוצאה מכך ישנם עד היום רבים בפוסט טראומה מן המלחמה ההיא. כמות הפצועים וההרוגים היתה בלתי נתפסת ומזעזעת. מדינת ישראל חזרה לאט לשגרה, עם התובנה שצריך לעבוד קשה מאד כדי להישאר בלתי מנוצחים.

בניה ברלי

כאלף האלחמה היא

הכל התחיל בשעה 13:50 ביום כיפור תשל"ד. הייתי – כמו כל חבריי – בדרכי לטנק עם כל הציוד עליי, כשמטוסים, שהגיעו מכיוון מזרח (כיוון מדינת ישראל) הנמיכו, והתחילו להטיל עלינו פצצות בכמויות. רצנו לטנקים, סגרנו מדפים, ומיד קבלנו פקודת "נועי!". אבל בפלוגת המפקדה (שם שהיתי כמעט עד אותו רגע) נהרגו בהפצצה הזאת תשעה חיילים, ונותרו עוד לא מעט פצועים. זו חוויה שאני נושא עמי תמיד.

אנחנו, המחזור הצעיר ביותר של לוחמים במלחמת יום הכיפורים, עוד לא עיכלנו מה קורה סביבנו. לפי הנחיות המפקדים, עלולה הייתה להתחיל מלחמה בשעה שש בערב, ואנחנו חייבים להגיע עד אז לאזור התעלה, לתגבר את חטיבה 14 שישבה על קו המעוזים. המסרים התחילו בכך שזה יהיה "היום השביעי של מלחמת ששת הימים" (כלומר – עוד ניצחון בזק שלנו), וכך יצאנו לדרך, גדוד שכבר היה חבול ומוכה. כידוע, אט אט השתנה הלך-הרוח, והגענו עד כדי חשש של חורבן בית שלישי.

אינני חושב שהעלון הוא במה מתאימה לתיאור המראות הנוראים והאיזמים שראינו, אבל שאלתי את עצמי מספר פעמים: האם פחדנו? האם המראות האלו גרמו לנו לתפקד בפחד? אני חושב שהתשובה היא שלילית, ולא בגלל שלא היו סיבות לפחד או שהיינו "גיבורים", היו סיבות ועוד איך! אבל לא הבנו את הסיטואציה, את חומרת המצב; וכשלא מבינים את המצב שבו נמצאים, לא יודעים ממה לפחד. אבסורד ככל שזה נשמע.

אני נלחמתי רק יום אחד, ופוניתי לבית חולים איכילוב עם כוויות קשות מאד. מכאן החלה התמודדת אחרת לגמרי. המ"פ שלנו אז (כיום תא"ל במיל.) מוטי פז, אומר תמיד שכדי להבין את המלחמה ההיא צריך לקלוט את ממדי הקטסטרופה של היום הזה, הראשון למלחמה. לצערי, רבים מחבריי נשארו צעירים לנצח, ויחד איתם נפלו ביממה הראשונה למלחמה מאות חיילים, כשהלילה של מוצאי יום כיפור היה הנורא מכולם. בשלושת השבועות הבאים איבדנו עוד רבים וטובים החסרים כל כך עד היום.

המלחמה ההיא ששרטה אותנו, עיצבה אותנו ואת התנהלותנו מאז במובנים ובתחומים רבים; והיא, על כל מראותיה ומוראותיה, תמשיך ללוות אותנו כל חיינו. לכן אני מאמין שצריך לעשות כל מאמץ למצות דרכי שלום, אפילו בכיוונים שלא חשבנו עליהם עד כה, כיוון שאין גרועה מן האלטרנטיבה.

מתניה רפא

זיכרונותי ממלחמת יום הכיפורים

לכל אחד מאיתנו זיכרונות אחרים מאותו יום כיפור, הנובעים מחוויותיו ואולי בעיקר מאמונתו. ניתנה לי הזכות להימנות על גדוד צנחני המילואים 66 בחטיבה 55. גדוד שבע קרבות ובעל ניסיון מבצעי, בפרק זמן קצר של פחות משש שנים. תחילתו במלחמת ששת הימים ובקרב הגבורה בגבעת התחמושת, המשכו במלחמת ההתשה בשנים 1968-1970 בשתי הגזרות החמות בבקעת הירדן ועל גדות תעלת סואץ, ולאחריו - מלחמת יום כיפור העקובה מדם.

בצהרי יום כיפור, בעודני בחצי מנוחת הצהריים, התעוררתי כמו כל עם ישראל לקול צפירות ואזעקות. בתפילות מנחה ונעילה הגיעו הודעות על גיוס המילואים לפי סיסמאות ידועות מראש. מיד בצאת החג התארגנתי על ציוד, למה? לאן? לכמה זמן? בתום שלושה ימים ניתנה הפקודה והגדוד שלנו ניפרד מהחטיבה בסירקין (המח"ט היה אז דני מט) והוטס לבלוצה בצפון התעלה. ושוב בצאתך למלחמה אינך יודע מה יקרה בכל רגע, ובוודאי שלא בתנאי הפתיחה של מלחמה זו.

וכך מבלוצה בצפון סיני הוטסנו לאום-חשיבה, מטה פיקוד דרום הקדמי, שלפי ידיעות מודיעיניות אמור להיות מותקף ע"י כוח קומנדו מצרי. משם קידמו אותנו לכיוון התעלה במסוקים עד לנקודה "עכביש 55", ושם קיבלנו הוראה להתקרב לכיוון החווה הסינית, שם התרחש הקרב הנורא של גדוד הצנחנים הסדיר 890 בפיקודו של איציק

מרדכי. גדוד שלם שכמעט נימחה מעל פני האדמה. הגענו אליו לפנות בוקר ולא נותר לנו אלא לעזור בחילוץ המעטים שנותרו חיים ושלמים, וכמובן בפינוי הפצועים וההרוגים הרבים.

בתום החילוץ בחווה הסינית הגדוד קיבל תגבורות של פלוגת צנחנים מילואים ופלוגה מסייעת מחטיבה 35 הסדירה, וניתנה הוראה **לנוע לכיוון התעלה כדי להיות מוכן לצליחה**. ב-19 באוקטובר, עם עלות השחר היינו במסע רגלי כשני ק"מ מהתעלה לעבר גשר הדוברות, ואז חטפנו מטח שלא מהעולם הזה, של פגזים מארטילריה, מרגמות כבדות וקטיושות כבדות (240 מ"מ). מעשן הפגזים השמיים נעשו שחורים, האוזניים נאטמו מרעש שריקות וצלצולים מחרישי אוזניים. הדבר היחיד שיכולנו לעשות, וזאת גם עשיתי, היה לחפור בחול עם האצבעות, בצורה שלא הייתה מביישת שום חפרפרת, ופשוט הטבעתי את עצמי בחול, אפוף עשן של אבק שריפה וחול שנכנס לעיניים, לאוזניים לתוך הפה, עד שאי אפשר היה לנשום!! כאשר נגמר המטח וקצת שקטה הגזרה, הוצאתי את הראש מהחול, ובצעקות וידאתי מה קורה לחברי מסביב. בנס יצאנו מהתופת הזו עם מעט נפגעים, כולם פצועים. אגב, מרגע המעבר בגשר עד סוף המלחמה, בואכה איסמעליה, למעלה מ-30 ק"מ, הלכנו רגלי עם כל הציוד עלינו תוך כדי המשך הלחימה.

ההתקדמות לכיוון צפון **איסמעליה** היתה איטית, מורכבת ומסורבלת, לאורך ציר המים המתוקים המקביל לתעלת סואץ, כשמארבי קומנדו מצריים מטרידים ומזנבים בנו באופן עקבי. כל השטח היה מלא בוסתנים, עצי פרי, בעיקר מנגו, שטחי חקלאות וכפרים קטנים. הלכנו עקב בצד אגודל על הכביש שנקרא במפות הקוד "מסכה", תוך הפגזות וגם עם נפגעים, אם כי מעטים. באחת ההפגזות הללו נפצע קשה מפגז מרגמה מיודענו חנן פורת ז"ל, שפינויו השתהה זמן רב.

המצרים, שהבינו את מטרתנו, פוצצו את דופן תעלת המים המתוקים והמים פרצו דרך הפירצה והפכו את כל השטח לבוץ עמוק וגם פגעו בציר ההליכה. עד שלא הגיע דחפור שסתם חלקית את הפירצה, ואח"כ טנק גישור שהניח גשר על הציר, נבלמנו בהתקדמות. וכאן הגיעו אלינו שני אורחים: כתב העיתונות **רון בן-ישי** (עליו ועל גבורתו עוד אספר בהמשך) והצלם צדוק פרינץ, שליוו אותנו במשך כמה ימים עד הפסקת האש ב-24.10. לימים פורסם סרטם הידוע **"מלחמת הצנחנים בדרך לאיסמעליה"**.

וכאן עלי לסיים באקורד קשה במיוחד, כאשר לקראת ערב ב-22.10 קיבלנו הודעה שבשעה 19:00 נכנסת הפסקת האש לתוקפה. היינו סחוטים מעיפות ומרעב כי האספקה כמעט לא הגיעה. אכלנו בוקר, צהריים וערב טונה, חלבה, חלבה, טונה וחוזר חלילה. מים היו במשורה. להזכירכם אנו במלחמה, וצועדים רגלי עם מה שיש עלינו וזהו. לשתות מים שהיו בשפע באזור אסור היה בתכלית. המים היו מטונפים ואולי נגועים בבילהרציה ושאר מרעין בישין. רק לאחר שלושה ימים קשים הגיע נגמ"ש מלא בג'יריקנים של מים, וכל חייל קיבל רשות למלא שתי מימיות בלבד. מובילו של הנגמ"ש היה לא אחר מאשר אמנון ליפקין-שחק, שהיה סמח"ט החטיבה הסדירה ולימים הרמטכ"ל.

ואז, כשעה לפני כניסת הפסקת האש לתוקפה, השתרענו על הקרקע מתחת לעצי אקליפטוס עלובים, וחיכינו לשעה היעודה. הורדנו מעלינו את כל הציוד, ואני זוכר שנשכבתי על הגב עם הידיים מאחורי הראש. על ידי שכב לוחם נוסף וניסינו לחטוף תנומה קלילה... ואז בשעה 18:45, רבע שעה לפני הפסקת האש, פתחו המצרים בהפגזה נוראה על חורשת האקליפטוס. הם כנראה תיצפתו עלינו וזיהו את המצב בו היינו שרועים כמעט כולם - "מסתלבטים" - ופשוט רוקנו עלינו "מכל טוב": ארטילריה, מרגמות, מקלעים כבדים ואף מטחי נ"ט. תוך דקות המקום הפך לגהינום. חיילים התעופפו באוויר מההדף ומפגיעות ישירות, וכל האזור התמלא בזעקות של פצועים ונפגעים. הלוחם שהיה לידי ואני עפנו באוויר ונחתנו בתחתית ערימת חול קרובה. למזלי, חוץ ממכה בכתף יצאתי בנס מהתופת, אבל חברי חטף רסיס קטנטן במרכז הגב שחדר, כנראה, לליבו והוא נהרג. שמו היה יעקב בן חמו ז"ל, במקור מדימונה, שהגיע אלינו מחו"ל כשנדע לו על פרוץ המלחמה. אפילו ציוד לוחם בקושי היה לו. אני זוכר שאת כל מסע המלחמה הוא צעד עם נעליו האזרחיות, בהן הגיע ארצה. מיד התארגנו למתן עזרה לפצועים הרבים, ולא אלאה אתכם בתיאור המקום ברגעים אלו, רק אוסיף שהכתב **רון בן ישי** עזב את תפקידו כעיתונאי, שלף סכין קומנדו וחתך חבלים שקשרו את עצי המנגו. מהם יצר חוסמי עורקים מאולתרים. הפצועים שהגיעו לתאג"ד טופלו

על ידי הרופא הגדודי, אשר ציין שחוסמי העורקים הללו הצילו את חייהם של לא מעט לוחמים. על אומץ ליבו ותושייתו נכנס רון בן-ישי להיסטוריה בתור הכתב הצבאי היחיד שזכה ל"ש הרמטכ"ל על תפקודו כ"חובש מאולתר".

חזרנו למצרים ויצאנו ממנה רק לאחר ארבעה חודשים ב"יציאת מצריים השנייה".
תם ולא נשלם. עוד רבות יש לספר. אזכיר כי מלחמת יום כיפור המפתיעה, שנחתה עלינו כרעם ביום בהיר, הפכה אותנו לאנשים אחרים, והרבה יותר ביקורתיים וחשדניים.
אסיים בברכת שנה טובה, שנת ביטחון ושלווה וגמר חתימה טובה לכל בית ישראל.

יִצְחָק עֹהֵב

הזמר לאונרד כהן בהופעה
בפני חיילי צה"ל בסיני
במלחמת יום הכיפורים.
משמאל: אריק שרון.
מימין: מתי כספי.
ומיהו חבר סעד שעומד לידו?

50 שנה למלחמת יום הכיפורים

במלחמת יום הכיפורים נפלו שני אחיי הצעירים – אפרים ודדי (דוד) ישראלי, שני קציני שריון צעירים, בני קיבוץ דברת שבעמק יזרעאל. הוריי, נחמה ויוסל ישראלי ז"ל, היו ממקימי הקיבוץ. היינו חמישה ילדים במשפחה, שלוש אחיות ושני אחים.

הם היו צעירים, יפי בלורית ותואר, איכותיים, מצטיינים בכל התחומים, חברותיים, בעלי חוש הומור מפותח, חובבי ספורט, שח-מט ומוזיקה ישראלית. הם נלחמו ונפלו בחזית התעלה. שונים מאד באופיים ומחוברים בלב ובנפש. שנתיים וחצי הפרידו ביניהם.

כשפרצה המלחמה כבר גרתי בסעד, נשואה לעמוס ברט ואמא לערן בן שנה וחצי.

המלחמה הזו שינתה את פני ארצנו, היא הייתה קשה, ארוכה ומדממת. אלפי חיילים נהרגו ואלפים נפצעו. הארץ הייתה בכאוס במשך חצי שנה.

ישבתי שבעה פעמיים, כשאני בחודש התשיעי להריוני. הבן שנולד מיד עם תום השבעה נקרא אפרי, על שם אחי אפרים. לבני הנוסף (מספר 4 בין ילדינו) קראתי בשם יאיר-דויד על שם דדי

אחיותיי גרו בדברת בתחילת דרכן והקימו שם משפחות. אבי נפטר משברון לב תשע שנים לאחר המלחמה. אמי עוד חיה שנים ארוכות ונפטרה בגיל תשעים ושמונה, היא זכתה לנכדים ולננינים רבים. הייתה אישה יוצאת דופן, חזקה, דעתנית, בעלת חזון ובעיקר - מאמינה בעם היהודי. רוב חייה הבוגרים עסקה בחינוך בני נוער. היא נולדה בלבוב למשפחה דתית מרובת ילדים. בהיותה בת שלוש עשרה, עלתה ארצה עם כל משפחתה המורחבת – שתיים עשרה נפשות. הם התיישבו בנתניה. בגיל עשרים ברחו מהבית והתגייסה לפלמ"ח.

תשע-עשרה שנים לאחר המלחמה ולאחר נפילת שני בניה, נאמה אמי בטקס הזיכרון המרכזי לחללי השריון בלטרון. נאום מופלא, מלא שאר-רוח. הרי הוא לפניכם.

זְהֵבָה בְּרֵט יִשְׂרָאֵלִי

דברי נחמה ישראל ז"ל בלטרון, יום חיל השיריון, 29.10.1992

כבוד ראש הממשלה, מכובדי, משפחות, חיילים, חברים יקרים ערב טוב.

הרשו לי לפתוח ביום הכיפורים ההוא, לפני תשע עשרה שנים.

"פתח לנו שער בעת נעילת שער, כי פנה היום". הניגון עתיק היומין עדיין לוטף, אופף ומהדהד באוזני, ויוצר כעין פקעת הטוה סביבי חוטים בגוונים שונים, עצובים, נוגים, וגם שמחים.

לפתע – המראה המדהים והקול המקפיא של המטוס, צפירת האמבולנס שבקעה, חתכה ופוררה בן דקה את השקט ושלוות הרחוב של יום הכיפורים. איש לא ידע, איש לא הבין. המבטים התמהים איש ברעהו: "מה זה, איך ייתכן?!". כעבור כמה רגעים החל משהו להתבהר. עוד רכב צבאי, עוד גיפ. צעירי המתפללים החלו למלא את הרכבים ובתי הכנסת התרוקנו. הזקנים והנשים עמדו ליד הרכבים בפיק ברכיים. פה ושם התעקש מישהו לגמור את תפילתו בתוך הרכב. הנשואים אספו ברטט את המחזוריים והטליתות, ובעיניים דומעות ברכום: חיזרו אלינו בריאים ושלמים כפי שאתם הולכים!... מיד אפפה את כולנו מין תחושה עמומה: עולם שהיה – לא יהיה עוד.

כעבור יום נשרף דדי, בני הצעיר, בטנק ליד התעלה, ופונה לבית החולים. בתנועות שאל וחקר אם עוד יוכל לראות. שבועות נאבק ונלחם. כשהוטב לו מעט, כתב בידו השמאלית מכתב לאחיו אפרים, שהיה מדריכו בקורס הקצינים ויצא למלחמה יחד עמו. וכך כתב: "אפרים, אילו ידעת כמה אני מתגעגע אליך ואוהב אותך, ובוכה כשאני חושב עליך – היית רץ אליי...".

באותו זמן אפרים כבר לא היה בחיים. כשקיבלנו את הידיעה המרה, שאל דדי איך יחזור הביתה בלי אפרים. חדל ללחום, חדל לאכול, והביתה לא חזר עוד.

מאז הכל כביכול מתנהל כתמול-ששום, אבל בעולם זר ובעידן אחר. המציאות שוב אינה אותה מציאות. צריך לעמוד איתן על המשמר בכל רגע, ולמצוא את האיזון העדין בין העולם הסובב ובין עולמי. בימי שישי ובערבי חגים ההכנות עודן כפי שהיו אז, ואני יוצאת מביתי וצופה למדרכה. באופק נראים מדים, חיילים חוזרים הביתה. ושוב מציפה אותי מין ציפייה: הנה, הנה, גם הם יגיעו, והעולם יחזור לקדמותו.

שנים חולפות, שוב שמחות במעוננו, ילדים ונכדים נולדים במשפחה, פה ושם דומים מעט לבניי, חלקם נושאים את שמותיהם, ואין מנוס מהרהור: מי שלקח - גם נותן.

בלכתי לבקר את קברי בניי אני מתנחמת במחשבה שהם שוב ביחד. ויחד עם זאת עוד מפעמת בי התחושה שבניי עדיין אתי. מידי פעם אני משוחחת איתם, כל אחד לפי אופיו, ומנסה לנחש את תגובותיהם על מיני אירועים. הרי העם הזה יוצר ומחריב עולמות שאין לחזותם מראש. כך, למשל, שבו אלינו אחינו האתיופים אחרי ניתוק של אלפי שנים, והרי זה יותר מנס. ודדי היה וודאי אומר לי: "אמא, איזה נס?! הרי כה הרבה פעמים סיפרת לי את האגדה על עשרת השבטים האבודים, מעבר לנהר הסמבטיון, שבבוא היום יחזרו אלינו...". ואיך אוכל לענות ולספר לבניי שהמעשה המופלא הזה, כמו רבים אחרים, התאפשר גם בזכותם ובזכות אלפי חבריהם שנפלו עמם.

יושבת עמנו קבוצה, כבר לא כל כך קטנה לדאבונו, של מפקדים בכירים בצה"ל, ששכלו אף הם את ילדיהם. נחמה ומופת גדולים הם לי לראותם מתגברים על אסונם, ממשיכים בדרכם, ותורמים מחילם לצה"ל ולמדינה.

משפחות יקרות. אנחנו בני עם שנצטווה שלא לאבד לעולם את התקווה, כמילותיו של ההמנון הלאומי שלנו. אנחנו בני עם שניחן בכוחות יוצרים גדולים, שלא פעם פרצו דווקא בעקבות אסונות. על כן זוהי מצווה וחובה לכולנו להתנחם בבני משפחתנו שנותרו עמנו, ולהמשיך באומץ רוח בחיינו ובדרכנו.

מי ייתן ונוכל למשימה הזו, נצליח לשמור על צלמנו וערכינו, ונגשים אולי מקצת מחלומם ותקוותם של בנינו!

מן הנעשה בסניף

משפחת סעד היקרה!

עם פתיחתה של שנה חדשה אנו מתרגשים להציג את העמוד הרשמי של סניף בני עקיבא סעד בעלון שלנו! מידי שבוע נפרסם פה, בע"ה, טור שייקרא "הכר את החניך", ומידי חודש נערוך סיכום חודשי של פעילויות ותכנים מן הסניף.

בפרוס שנת תשפ"ד, חשוב לנו להודות לשבט "רפאל" ו"סיני" המסיימים את תפקידם בסגל, אחרי שנתיים שהיו שותפים בהובלת הסניף בצוותי נחשון וההדרכה, בחינוך ובעשייה.

אז תודה גדולה ל-

תבור לזר, דרור שטרן, איתי גינזברג, תמר נגלר, שני כהן, שהם קאופמן, נעמה אברהם, ליאור חכמון, שחר אש, דביר לנדסמן, תאיר ברביץ, איתי אבן צור ומעוז אברהם.

תודה על שנתיים מדהימות!

ונאחל ברכה והצלחה לשבט "השחר" ו"רפאל" שממשיכים שנה נוספת (ואפילו שלישית בצוותי ההדרכה וב"נחשון"):

תמר סט, עפרי שהם, מיטב גינזברג, עברי עקיבא, דביר אבן חן, שיר הלל שלומי, אורי ויס, טהר יערי, יהב בלומנטל, לבונה בן עמי, דוד שלום אדמנית, תמר סולומון, מלאכי שילר ואיילת וייס.

וברוכים הבאים לשבט "קווה" שכבר ממש בימים אלה נכנס לסגל והתחיל להנהיג ולתרום:

רעות אורלוב, אליעד דניאלי, ידידיה סמואל, יהודה קופלד, יונתן לוי, שרה ברביץ, צאלה אייל, מעיין סוברי, דוד צבי סמיט, איתם קופלד, גלעד ג'קסון, רותם טובים, יהב בלומנטל, רז ברביץ, אלה אורלוב, רביד הלפרין, יותם שטרן, אריאל חכמון, אילון לנדסמן, דבש הימן ושילה עמר.

נאחל הצלחה גדולה להדס כהן, שחר אש, ואיתי גינזברג שירכזו השנה את צוות "נחשון".

למתן וידס ואור זיו שירכזו השנה את "חסד אמת", ולמאור הקומונרית שתוביל את צוות ההדרכה.

בעזרת ה' נקווה ששנת תשפ"ד תביא איתה צמיחה, למידה, שמחה ועשייה!

ה' עמכם!

סניף סעד

לסבתא ולסבא איכל ופני אחיטוב

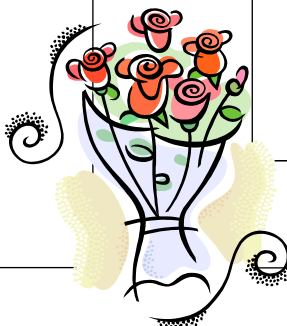
לסבתא רבתא יוכבד אלף

ולכל המשפחה המורחבת

זר ברכות להולדת

הנכדה - הנ'נה

בת לתמר ונתנאל ני'מן.

אלף טוב וברכות חמות

ל'ונה רוזנטל

ולכל המשפחה המורחבת

לניסואי הנכדה שחר

- בתם של נצמה וחיים ארטנר -

עב"ל מצ'יין.

פנות הטרוויה / יאיר שלומי וקרנאי אפרתי

נסו למצוא קשר בין השאלות לפרשות "האזינו", תשובות בעלון בעמוד 2

1. איך נקרא ההתקן הנועד לפזר את רשף הירי ברובה סער?
2. איזה חיה מופיעה בסמליל של ערוץ הילדים "לולי"?
3. איזה טורניר גראנד סלאם בטניס נערך על מגרש דשא?
4. מי כתב את הספרים הבאים: "הראיון האחרון", "3 קומות", "המקווה האחרון בסיביר"?
5. לאיזו מדינה יש דגל בעל רקע ירוק, ובו חרב וכיתוב המקודש לאותה אומה, בצבע לבן?
6. מהו הישוב היהודי שנפגע בצורה הקשה ביותר בפרעות תרפ"ט?
7. מי בתנ"ך אמר: "שִׁמְעוּ שְׁמַיִם וְהִאֲזִינִי אֶרֶץ"?
8. שיריה של איזו משוררת כונסו לשלושה קבצים עיקריים, הנושאים את השמות: "ספּיח", "מנגד", "נבר"?
9. איזו מערכת נשק ישראלית מורכבת (בין השאר) מהרכיבים בעלי השמות הבאים: "אתרוג הזהב", "אגוז חוס", "אורן ירוק" ו"אורן אדיר"?
10. מלבד זוחלים, מהם המשפחות המרכיבות את בעלי החוליות?

שאלת אקטואליה: מה איבד השבוע הצבא האמריקאי, וביקש מאזרחים עזרה בחיפושם?

בס"ד

חירוץ סעז ה-9!

ניפגש ביום חמישי 12.10.23
כ"ז בתשרי למירוץ סעד המסורתי

התכנסות בדשא של המועדון לחבר-15:17

חימום-17:30
ולאחר מכן הזנקה למקצים

**מחכים לכם!
הצוות המארגן**

ההרשמה בקישור בקהילנט ובקבוצות
הוואטסאפ. דפי רישום חולקו גם בתאי הדואר.
מי שצריך עזרה מוזמן לפנות לקראל לוי

**לפני כרט
ולפני רונה
ברכות חמות לרצל
גיוסכת לצה"ל -
צאו לפוסט וואבו הפוסט!
מצוות חומ"ע ומכולנו**

**ליציל אולדנברג
ולמיה אויל
שלחות ברכותינו
עם סיוט השירות הלאומי -
המשיכו לצעות חייל ככל
דרככן!
מצוות חומ"ע ומכולנו.**

רוצים סוכה
אבל מתקשים
לבנות אותה?

**צוות הבונים
מובילים אתכם לסוכה**

חוצצים נשוי נמיט!
נשמח לנצור לכם
אנולג סוג (וסוכה)!!

צריכים עזרה עם הסוכה?
פנו - אלינו:
עברי עקיבא 0534635851
הדס כהן 0585744295

תע
החלום
בני עקיבא תשפ"ד

תע
החשון
הניי.שמיני

הודעה חשובה

שימו לב! שימו לב!
העלון הבא ייצא בע"ה ביום ששי הבא, שהוא גם ערב חג הסוכות.
בשבת שלאחר מכן, ערב שמחת תורה, לא ייצא עלון.
על כן, אנא מסרו את החומרים בהקדם. השבוע הבא יהיה שבוע מקוצר, עקב צום יום הכיפורים.
בתודה רבה מראש-

מערכת העלון

סיכום תפקידי כארכולת וצדק דת

את כתיבת הסיכום של שש שנתיי כמרכזת הוועדה אני דוחה כבר זמן מה, למרות הפצרותיה של חגית ולמרות הידיעה הברורה שלי שזה משהו שחייב להיעשות. התקופה בוועדת דת הייתה משמעותית מאד עבורי, והפרידה ממנה איננה קלה כמו שחשבתי שתהיה.

אני זוכרת את היום (איפה הייתי, מה עשיתי באותו הזמן ואפילו מה לבשתי) בו קיבלתי את שיחת הטלפון מיניב עקיבא, בה הציע לי למלא את מקומו כמרכזת הוועדה בתקופת החגים, ואחר כך אולי גם באופן קבוע. הבקשה ממש הפתיעה אותי. אומנם, הייתי חברה בוועדה לפני כן, אבל לא הייתי חשופה לרוב העשייה שלה ולא הכרתי אותה. אבל עם ההפתעה, הייתה גם המון התרגשות. היה לי ברור שזה תפקיד משמעותי מאד בקהילה, שיש לו חיבור עמוק לחיים האישיים שלי, ושמחתי מאד על ההזדמנות להיות מעורבת יותר, לתרום לקהילה ובעיקר להכיר אותה ולהשתלב בה טוב יותר.

בהמשך, התחוויר לי למה הכנסתי את עצמי, ולא פעם חשבתי לעצמי שאם הייתי יודעת מלכתחילה מה כרוך בריכוז הוועדה, לא בטוח שהייתי עושה את זה. מכיוון שכך, אני שמחה מאד שלא ידעתי ולא הבנתי עד הסוף מה המשמעות של ריכוז וועדת דת בקיבוץ סעד.

כבר בפגישה הראשונה עם הרב ארי דיברנו על שני התחומים המרכזיים בהם עוסקת הוועדה – התחום הלוגיסטי-טכני והתחום התוכני-מהותי. מההתחלה היה לי ברור שאחת המטרות המרכזיות שלי תהיה ליצור עוד תוכן דתי רלוונטי ומשמעותי ולהגיע לכמה שיותר אנשים ונשים, כשמטרה זו והאיזון בין שני התחומים בהם עוסקת הוועדה ליוו אותי לאורך כל הדרך. הדבר קיבל ביטוי ממשי בשינוי הארגוני שעברה הוועדה ובחלוקתה לשני צוותים נפרדים לפני כשנתיים.

כחלק מכתובת הסיכום, בחנתי את המטרות והיעדים שהצבנו בכל שנה, נזכרתי בנושאים הרבים והמגוונים בהם עסקנו. הנושאים השונים שיקפו את הדברים שעברנו כקהילה, את ההתפתחות שלנו ביחס למגמות שונות - בפנים ובחוץ.

לאחר חגי תשרי תשע"ח, ולאחר שנבחרתי באופן רשמי, הדבר הראשון בו עסקנו כוועדה היה הרעש בבית הכנסת, הסוכריות, ומנקודת המבט שלנו – "שילוב הילדים בבית הכנסת". הנושא הזה חשוב מאד ואינני מזלזלת בו כלל (וייתכן שהוא אף זרע זרעים לדברים אחרים שהתמודדנו עימם בהמשך), אבל במובנים רבים יש בו משהו כל-כך תמים ורגוע, מעלה חיוך וגעגועים. לא שיערתי שנתחיל שם, ובמהלך התקופה שלי כמרכזת הוועדה נאלץ להתמודד עם הקורונה, עם תהליך של הקמת מניין ובית כנסת ע"מ, עם שינויים חברתיים ועם משברים כאלה ואחרים בהנהלת הקהילה, שהשפיעו והקרינו על כל מה שהתרחש כאן, בכל תחום.

ברצוני להתייחס למספר עניינים שצפו ועלו והמחשבה על אודותיהם ליוותה אותי כל הזמן.

מניין ע"מ = עדות המזרח – הרבה לפני שהתחיל התהליך שבסופו (או בסוף חלק אחד שלו) אנו מצויים כיום, פעלו צוותים רבים שעסקו בשאלת שיפוץ בית הכנסת. כשנחום (שהיה אז מנהל הקהילה) הציג לי את הדברים וביקש ממני להקים צוות נוסף שיקדם את בחינת השיפוץ או ההרחבה של בית הכנסת, התחושה הייתה שמדובר בעוד צוות רציני שיעבוד, אבל שיכולתו לשנות דברים, או לקבל החלטות בתחום היא כמעט בלתי אפשרית (ראה להלן בסעיף 'שינויים ומסורת'). התלבטנו הרבה במסגרת הצוות האם נכון להרחיב את בית הכנסת או רק לשפץ, והאם נכון להקים עוד מניין קבוע (כדוגמת מניין ע"מ). עבודת הצוות הוקפאה בגלל הקורונה, ואז הגיעה הדרישה מהשטח, שייתרה את ההתלבטויות של הצוות והכתיבה את הכיוון בו הלכנו כקהילה. התהליך לא היה פשוט כלל ולווה בהרבה אמוציות וכטבעם של דברים, נעשו גם טעויות כאלו ואחרות. חשוב לי להדגיש שלאורך כל הדרך הכוונות היו טובות ותמימות, מתוך רצון אמיתי וכן להיטיב עם הקהילה כולה: מתפללי מניין ע"מ ומתפללי בית הכנסת האשכנזי. העיסוק בתהליך מניין ע"מ תפס נפח גדול מאד ממסגרת העבודה שלי, בזמן וברגש. לשמחתי, הצלחנו,

בהובלה של שרון וההנהלה הקהילתית, להביא את התהליך לסיום קצת לפני סיום הקדנציה שלי, והדבר משמעותי מאוד עבורי.

תתי-קבוצות וקהילה, פרט וכלל – כשנכנסתי לתפקיד, מקובל היה בסעד שמארגנים אירועים לכולם יחד. היו כמובן אירועים שהיו מותאמים לכל המשפחה, גם לילדים, ואירועים שהיו מותאמים למבוגרים בלבד, אבל בתוך עולם המבוגרים כמעט שלא היה פיצול לתת-קבוצות. האירועים והשיעורים שניסינו לארגן היו דלי משתתפים, ובחשיבה משותפת עם תומר (מנהל הקהילה דאז) ועם הרב ארי ונעמה, הגענו למסקנה שכדי שיותר אנשים ייהנו מהתכנים שאנחנו רוצים להציע, כדאי להתאים פעילויות לתתי קבוצות באוכלוסייה. כך יצרנו בית מדרש לזוגות, בית מדרש בנושאי חינוך להורים, חוגים לילדים, חוגים למבוגרים, ערב בנושא טהרה לנשים ועוד. במקביל, היה לנו חשוב מאוד לשמר גם את הקהילתיות וליצור אירועים של כולם, הפונים אל מספר רב של אנשים מהקהילה. האיזון בין הצרכים של הקבוצות השונות ובין הרצון לקיים אירועים קהילתיים ליווה אותי ואת הוועדה בתכנון הפעילויות השונות, והשתדלנו להיות ערים למתח ולאזונום הנדרשים. בנוסף, על-מנת לגוון ולענות על צרכיהם של כמה שיותר אנשים מתתי-קבוצות שונות, ניסינו להביא מלמדים ומעבירי שיעורים השייכים לבתי מדרש שונים ואשר מייצגים תפיסות עולם שונות.

נראה לי שהמתח בין הצרכים של הקבוצה או הפרט ובין הצרכים של הכלל הוא אחד האתגרים המורכבים ביותר של הקהילה היום, בוועדת דת, ומחוצה לה. הצורך של הפרט או הקבוצה לוותר על דברים מסוימים בכדי לשמור על שלמות הקהילה, ובמקביל הצורך של הקהילה (על חברה ומוסדותיה) לאפשר לפרט ולקבוצות לממש כמה שיותר מהצרכים האישיים שלהם, גם אם לא תמיד הם לגמרי עולים בקנה אחד עם הקהילתיות המוכרת, מבלי שרואים בכך איום על מרקם החיים או התרסה כנגד הקהילה. הסוגיה הזו מורכבת מאוד ודורשת הרבה התחשבות של כולם ואיזונים עדינים. במסגרת התפקיד שלי השתדלתי מאוד להיות קשובה לצרכים השונים של הקבוצות השונות ושל הקהילה, לאזן ביניהם ולאפשר את קיומם. לצערי, לא תמיד הצלחתי. אני מקווה שהדברים מתקבלים בהבנה, ואני מאחלת לכולנו הרבה סובלנות והצלחה בתחום הזה.

סוגיות מגדריות – אחת השאלות שצצה כל הזמן (וקשורה כמובן לסעיף הקודם), היא עד כמה לאפשר אירועים בהפרדה מגדרית, כאשר לפי החלטה שהתקבלה בעבר אנחנו חברה מעורבת לכתחילה. הקהילה היום מגוונת מאוד ובמהלך השנים גדלה והשתנתה. על-מנת לשמור על הגיוון המבורך הזה עלינו לתת מקום לכולם – למי שחפץ ללמוד ביחד, גברים ונשים, ולמי שחפץ ללמוד בהפרדה, בלי למנוע מהאחר לממש את צרכיו, תוך שמירה על כבוד ואיזונים. לכן, השתדלתי מאוד שהאירועים הרשמיים של ועדת דת (למעט חריגים) יהיו אירועים המיועדים לכולם, גברים ונשים. יחד עם זאת, היה לי חשוב לאפשר ולסייע (בעיקר בתקציב ובפרסום) לקבוצות שביקשו לארגן ערבים לגברים או לנשים, מיוזמתם, מתוך הבנה ש'אין אדם לומד תורה אלא ממקום שליבו חפץ'.

שינויים ומסורות – כמי שהגיעה מבחוץ, נפעמתי לא פעם לגלות את כל רבדי המשמעות והמסורות הישנות המונחות בבסיס מנהגים רבים שלנו. חלק ניכר ממה שלמדתי במסגרת התפקיד הוא להכיר יותר את מסורת סעד, את המנהגים המקומיים, מי חיבר את המנגינות השונות, מי תרם כל פרוכת וכו'. מסורות אלה מעוררות בי הרבה כבוד ויראה, הרבה מחשבות איך נכון ביותר לשמר אותן. יחד עם זאת, ככל שעבר הזמן הרגשתי לא פעם שחלק מהמסורות האלו כבר אינן מתאימות, שחלקן הפכו לשמרנות סתם, שמעכבת את ההתקדמות שלנו בנושאים שונים (למשל בדברים שונים שקשורים לשיפוץ בית הכנסת ולנראות שלו), ועל כן יש לשנותן, בעדינות ובהירות. גם כאן אנחנו צריכים כל הזמן לשאול את עצמנו איך, מצד אחד - אנחנו משמרים את המסורות שעיצבו את הקהילה שלנו ואיך, מצד שני - אנחנו מאפשרים לעצמנו להתקדם ולהניח למה שצריך, עם הרבה כבוד למסורת ואחריות לשימורה, אך עם הבנה ששינויים מסוימים חייבים להיעשות.

בסופם של הדברים ברצוני להתנצל בפני אנשים שנפגעו ממני במהלך השנים האחרונות ולהודות לאנשים הנפלאים שליוו אותי, והם רבים מכדי שאוכל להזכיר את כולם. ואני מתנצלת אם יש מי ששכחתי להודות לו. תודה רבה לנחום לנדאו, שהיה מנהל הקהילה בשנתי הראשונה בתפקיד. השעות איתו היו יקרות מאד והוא לימד אותי הרבה על המסורות המיוחדות של סעד ועל הרגישויות השונות שיש להתחשב בהן. בזכותו העליתי את כל המשימות של ועדת דת לאורך השנה על הכתב, והדבר סייע לי רבות, ובע"ה גם לבאים ולבאות אחריי. אין לי ספק שבלי הליווי הצמוד שלו ובלי התשתית שהניח, לא הייתי מצליחה בהמשך.

תודה לאנשי המקצוע הרבים בקיבוץ: לאנשי הנה"ח שתמכו וסייעו בסבלנות בכל צרכי הוועדה, לדותן על ההתגייסות והעזרה הלוגיסטית באירועים שונים. לאליסף, לאתני ולמוישלה על העזרה בכל הנוגע לתשתיות, שיפוצים וכד'. לבניה ברזלי וליואל עברון שיש להם חלק ניכר בתחזוקה של בית הכנסת. תודה לאריאלה כהן שתמיד דואגת בשקט ובמסירות לניקיון בית הכנסת ושלוותה אותי לאורך כל התקופה. תודה לחגית גולן ולאורלי וידס על הדאגה לכל ענייני המקווה בקיבוץ. תודה למעבירי השיעורים ולכל מי שלקח על עצמו תפקיד בתפעול בית הכנסת.

תודה לחברי הוועדה שעובדים קשה מאד ומשקיעים הרבה מזמנם בחשיבה ובעשייה: יניב עקיבא, עמיעד בן עמי וברק ביתן בצוות הטכני, ולגילי זיוון, אפרת פראווי ודיקלה גינזברג בצוות תוכן. תודה גם לחברי הוועדה בעבר, ובמיוחד לברקאי אפרתי ולרננה יערי, שהמשיכו לסייע גם אחרי שסיימו את תפקידם, ותודה מיוחדת ליצחק שהם שגם הוא היה חבר בוועדה ועד היום ממשיך לסייע ולתרום מתכמתו ומניסיונו הרבים. וכמובן תודה רבה לרב ארי ולנעמה על העבודה המשותפת הנעימה ועל הליווי הצמוד, המקצועי ומאיר הפנים.

תודה לאנשים השונים עימם התייעצתי לאורך הדרך, באופן פרטי או בצוותים שקמו אד-הוק. תודה למרכזות הוועדות הקהילתיות האחרות, בעבר ובהווה. הפורום המשותף שלנו נתן לי הרבה כוח והעלה הרבה נקודות למחשבה. תודה לשרון ולהנהלה הקהילתית על התמיכה, הליווי והדחיפה קדימה.

תודה לחברי הקהילה שנתנו בי אמון, שידעו לפרגן וגם ידעו להעיר בנועם ובדרך נשמעת כשהיה צריך. תודה למשפחתי: לרחל, מנחם ולירן היקרים שנתנו לי גב בבית, התגייסו ועזרו כדי שאוכל להתפנות מענייני הבית לענייני הוועדה, גם בשעות ערב מאתגרות.

ואחרונה חביבה, תודה לתרצה שהחליפה אותי. משמח מאד לדעת שהוועדה בידיים טובות כאלה. המון הצלחה לך ולקהילה.

שקמה כספי-יניב.

אחר חתימה טובה לכל בית סעד ולכל בית ישראל!

